

1 pCt., of 1 tot 2 cM³ van een 2 pCt. suspensie. Referent kreeg van de behandeling van eczeem met zwavelolie-inspuitingen, evenwel in lagere doseering dan de Fransche schrijvers gebruikten (namelijk 1/2 tot 3 cM³ van een 1/2 pCt. suspensie per keer), zooals die in ons land aanbevolen is door STORM VAN LEEUWEN, den indruk, dat het therapeutisch succes zeer matig is, hoewel men in een enkel geval wel eens verbetering ziet. De inspuitingen zijn vrij pijnlijk en de behandeling is, vooral door de soms hooge temperatuur, welke er op volgt, voor de patiënten niet aangenaam.

J. R. PRAKKEN.

Zenuw- en zielsziekten.

Torticollis spasticus mobilis. — Deze ziekte wordt onder andere gekenmerkt door een onwillekeurig draaien van het hoofd, in het algemeen steeds naar denzelfden kant. Vroeger meende men, dat de oorzaak psychogeen was, vooral, omdat de lijdens dikwijls de beweging kunnen onderdrukken door een of andere „geste antagoniste” of „Kunstgriff”, gewoonlijk hierin bestaande, dat zij de hand tegen een wang, of tegen de kin leggen. Aanvankelijk verzette zich alleen BABINSKI tegen deze opvatting: hij vond de naar hem genoemde pathologische voetzoolreflex bij een lijder aan torticollis spasticus. De klinische verschijnselen pleiten trouwens tegen een psychogene oorzaak. De lijdens zijn niet hysterisch. De ziekte begint dikwijls sluipend, eerst met kleine schoksgewijze bewegingen van het hoofd, die soms eerder worden opgemerkt door anderen dan door den patiënt zelf. Voorts hebben de patiënten vaak duidelijk organische verschijnselen naast den spasmus. Encephalitis kan soms als oorzaak worden aangetoond. De ziekte kan tientallen jaren duren, doch ook na maanden reeds geleidelijk genezen. Men kwam ook tot het inzicht, dat het beïnvloedbaar zijn van de ziekelijke beweging geenszins tegen een organischen grondslag pleit, want bij allerlei stoornissen van het extrapyramidaal-motorische systeem heeft men kalmeeren of verergeren der onrustbewegingen door den invloed van houdingsveranderingen, enz., kunnen waarnemen. De bewegingen verdwijnen in den slaap; en dit neemt men dan ook waar bij torticollis. Gapen kan remmend werken, ook hoesten, niezen of diep inademen. De draaiing verergert meestal door loopen; vermindert door liggen op den buik, of ook wel juist op den rug, of door het hoofd op een bepaalde wijze te steunen, verschillend bij de verschillende patiënten. Koude en warmte en andere sensibele en sensorische prikkels zijn van invloed. Zet men den patiënt een rooden bril op, dan worden de bewegingen erger; met een groenen bril op kunnen sommigen het hoofd juist recht houden, totdat zij gewend zijn aan de groene kleur; dan verliest de bril het effect. In het algemeen werkt een rustige, gelijkmatige stemming gunstig. Emotie, verlegenheid, het gevoel van door anderen te worden aangezien verergert de beweging; enz. Van therapeutisch belang is de gunstige invloed van atropine. Dit middel helpt volgens QUADFASEL en KRAYENBÜHL (*Monatsschr. f. Psych.u. Neur.*, 88, bldz. 39) in 1/5 der gevallen. Deze schrijvers vatten den torticollis spasticus mobilis op als een stoornis in de tonusregeling. De stand en de bewegingen van elk deel van het

lichaam worden door den stand en de bewegingen van het geheele overige lichaam min of meer bepaald. In de liggende houding is er minder behoefte aan regeling van de houding dan bij staan en loopen; en dus zal liggen in het algemeen gunstig werken bij een ziekte van de tonusregulatie. Schrijvers achten het aannemelijk, dat bijvoorbeeld door de „geste antagoniste” een gunstiger verdeling van de proprioceptieve prikkels tot stand komt en daardoor de gestoorde tonusregulatie geholpen wordt. In ieder geval moet aan deze „geste antagoniste” een physiologische en geenszins een autosuggestieve beteekenis worden toegekend.

L. HARDENBERG.

Verrichtingsleer.

Voorkwab van de hypophysis en afscheiding van melk. —

G. W. CORNER bracht de melkklieren van maagdelijke konijnen, waarbij de eierstokken waren weggenomen, tot afscheiden door inspuiten van uittreksels van de hypophysis-voorkwab (1930). Bij Guineesche biggetjes kwamen W. O. NELSON en J. J. PFIFFNER tot dezelfde uitkomsten (1930). W. R. LYONS en H. R. CATCHPOLE deden thans onderzoekingen met ratten, konijnen, caviae, honden en nog andere dieren (Division of Anatomy, University of California, *Proceedings of the Society for experimental Biology and Medicine*, dl. 31, 1933, bldz. 299, 301, 303 en 305). Alleen bij de rat waren de uitkomsten niet zoo duidelijk, het Guineesche biggetje is echter voor het onderzoek, waarom het hier gaat, een zeer geschikt proefdier. Bij maagdelijke caviae van 600 tot 700 gr. worden gedurende den oestrus de eierstokken weggenomen, waarna zij met het voorkwabhormoon worden ingespoten. Dit „lactogene hormoon” wordt bereid uit met aceton gedroogde voorkwab, door uittrekken met, met zoutzuur aangezuurd aceton van 66 pCt. Uit het gefiltreerde uittreksel kan door toevoegen van meer sterken aceton en bij bepaalde reactie het betreffende hormoon worden neergeslagen, dat geen hormoon bevat, dat de eierstokken tot ontwikkeling brengt, maar dat wel een weinig van het den groei bevorderende hormoon kan inhouden. Het verwijderen van de eierstokken der proefdieren verdient aanbeveling, vooral als de mogelijkheid bestaat, dat het ingespoten hormoon toch nog iets van het den groei der eierstokfollikels bevorderende hormoon zou kunnen bevatten. In dat geval is men niet zeker, dat niet door wisselwerking tusschen de geprikkelde eierstokken en de hypophysis-voorkwab van het proefdier min of meer lactogeen hormoon door deze voorkwab aan het bloed wordt afgestaan. Wegnemen der eierstokken gedurende den oestrus is van voordeel, omdat dan de melkklieren in den gunstigsten toestand verkeerden. Bij op de beschreven wijze behandelde Guineesche biggetjes kon nu door inspuiten van lactogeen hormoon binnen 24 uren een rijkelijke afscheiding van melk worden verkregen. Gebruik makend van gezuiverd, geen anaphylaxie verwekkend hormoon kon bij hetzelfde dier na enkele weken opnieuw een lactatie worden opgewekt.

RINGER.